

NÉZŐPONT

Sárközi Péter

BKF KMK – Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola

Kommunikációs és Művészeti Kar

Fotográfia szak, 3. évfolyam

Eperjesi Ágnes DLA, óraadó tanár

Tartalomjegyzék

1. Koncepció.....	3
1.1 Kérdésfelvetés.....	3
1.2 Leírás.....	3
2. Technikai részletek.....	4
2.1 A tér.....	4
2.2 Posztamens.....	4
2.3 Optikai érzékelő rendszer.....	4
2.4 Számítógép.....	5
2.4 Televízió.....	5
2.5 Videó.....	5
3. Tovább lépési lehetőségek.....	6
4. Képek.....	7
5. Bibliográfia.....	9

1. Konceptió

„A nézőpont fogalma, ha a szó etimológiáját vizsgáljuk, azt a helyet, »pontot« jelöli, ahonnan a nézés történik, lehetségessé válik.”¹

1.1 Kérdésfelvetés

A hagyományos felfogás szerint a művész megalkotja a műalkotást, amit az erre alkalmas helyen kiállít. A néző, egyfajta rituálé szerint, ellátogat a kiállítás helyére, megtekinti az alkotást, majd befogadja azt és katarzist él át. ² Itt nem a katarzis szó szerinti jelentésére (megtisztulás, felülemelkedés) gondolok, csupán valami reakcióra, amit az alkotás vált ki a nézőből.

Mi történik azonban, ha ebben a megszokott rendben zavart keltünk? Mi lesz a következménye annak, hogy ha a műalkotás és a mű befogadója helyet cserél? A néző válik műalkotássá, akit maga a mű tekint meg. Felcserélhető-e ez a két szerep?

1.2 Leírás

A fentebb megfogalmazott művészetelméleti probléma számos érdekes kérdést vet fel, talán még a fentebb leírtaknál is többet. Ezen kérdések megválaszolására egy interaktív installációt hozok létre.

Az installáció arra ösztönzi a nézőt, hogy álljon fel egy, az installáció terének közepére helyezett, posztamensre. Ebben a helyzetében a néző egyfajta élő szoborrá lényegül át. Az installáció érzékeli a személy jelenlétét és a fellépést követően a falra erősített síkképernyős televízión videólejátszás indul el. A lejátszott felvételeken olyan emberek láthatóak, akik - mint egy kiállítás látogatói- elkezdik nézni a középben álló alakot, méregetik őt, megpróbálják befogadni és értelmezni a látványt, vagyis megtörténik a nézőpontváltás.

-
- 1 Füzi Izabella - Török Ervin: Bevezetés az epikai szövegek és narratív film elemzésébe, In: mimi.elte.hu {online}
<http://mimi.elte.hu/szabadbolcseszlet/mediatar/vir/tankonyv/intermedia/index.html>, 2012.11.01.
 - 2 Nicolai Hartman: Esztétika. Budapest, Magyar Helikon, 1977.

2. Technikai részletek

Az installáció áll egy posztamensből, a posztamensbe épített optikai érzékelőkből és számítógépből, egy síkképernyős televízióból és az ezeket összekötő kábelekből.

2.1 A tér

A jelenlegi installáció igénye egy 2×2 méter alapterületű, legalább 3 méter belmagasságú tér. Az alapterületet a televízió szélessége és az optimális megtekintési távolság, a magasságot pedig a posztamens és a rajta álló személy magasságának összege határozza meg.

2.2 Posztamens

A tér közepén álló üreges emelvény 45×45 cm alapterületű és 40 cm magasságú. Az alapterület a posztamensben található elektronika és a számítógép mérete befolyásolja, a 40 centiméteres magasság pedig elég, hogy a posztamens belsejében lévő laptop nyitott állapotban is elférjen, valamint ez a magasság még nem akadályozza a fellépést. A laptop biztonsági okokból kerül nyitott állapotba a posztamens belsejébe, hogy a rajta futó program, illetve a kezelőfelület könnyen elérhető legyen.

2.3 Optikai érzékelő rendszer

A posztamens felső lapjának két szemközti oldalán egy-egy perem található, ami az optikai ellenállásokat, valamint a rájuk irányított infravörös fény kibocsátására alkalmas ledeket tartalmazza.

Az infravörös fény használata azért indokolt, hogy a természetes megvilágítás ne vagy csak kis mértékben befolyásolja az érzékelést. Ha a néző feláll az emelvényre, megszakítja ezt a megvilágítást, ekkor az érzékelőknek megváltozik az ellenállása és az elektronika jelet küld a számítógép felé.

2.4 Számítógép

A posztamensben jelenleg egy PC laptop kapott helyet, ami USB porton keresztül kommunikál az elektronikával és VGA kábelen küldi a jelet a televízió felé. A későbbiekben a laptopot egy posztamensbe épített számítógépre cserélném, ami soros porton kommunikálna az elektronikával. Ez a kezelhetőséget és a stabilitást biztosítaná. A VGA kábelt HDMI kábelre cserélném, hogy az installációnak a hang is részese lehessen.

2.4 Televízió

A televízió szerepe az installációban egy-egy ablak nyitása az installáció világában létező galériára, ahol a megtekintés zajlik. Az installáció jelenleg egy 40" (kb. 102 cm) méretű televíziót tartalmaz.

2.5 Videó

A videó jelenleg 4 perc 20 másodperc hosszú és full HD felbontású, melyen, a saját bevallásuk szerint, gyakran galériát látogató emberek szerepelnek. Arra kértem őket, hogy a forgatáskor olyan ruhába jelenjenek meg, amiben elmennének egy kiállításra. Instruktórt csupán annyit adtam, hogy tekintsék meg a kamerát, mintha egy szobor volna. Ezekkel az instrukciókkal a célom a legtermészetesebb hatás elérése volt.

A videókat a későbbiekben szeretném újraforgatni, mert rövidebb, dinamikusabb és randomizált videólejátszással szeretnék dolgozni. Célom továbbá, hogy a videón megjelenő emberek arcán változatosabb reakciókat mutassak be, így a nézőben is változatosabb válaszreakciók jönnek majd létre.

3. Továbblépési lehetőségek

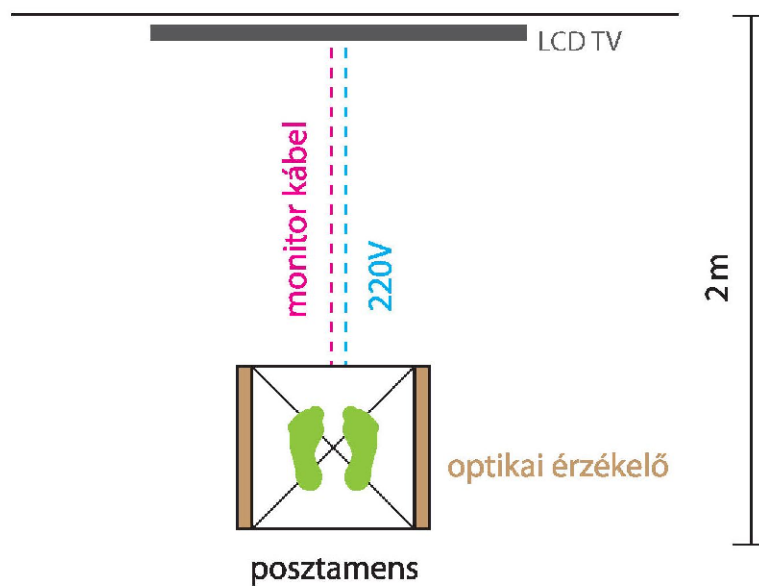
A jelenlegi rendszert egy PC laptop vezérli, amit szeretnék egy, a posztamensbe épített, számítógépre cserélni. Ez a számítógép rendelkezne soros porttal, ami hatékonyabb kommunikációt tesz lehetővé az elektronika és a számítógép között.

A televíziót és a számítógépet összekötő VGA kábelt HDMI kábelre cserélném, ami hang átvitelét is lehetővé teszi.

A videókat újra kívánom forgatni, rövidebb, dinamikusabb snittek létrehozása céljából, illetve randomizálni szeretném a videón megjelenő emberek sorrendjét. Ezt azért tartom fontosnak, hogy a posztamensre felállva mindig más és más videót lássunk, ne váljon unalmassá a történés. A videók újraforgatásával az is a célom, hogy változatosabb érzelmi reakciókat vegyek fel, mintha a videón keresztül néző emberekből más és más reakciót váltana ki a posztamensen álló személy, így a nézőben is más és más válaszreakciók jönnek létre.

Kísérleteznék továbbá az érzékelők fajtaival, az infravörös fénnel működő optikai érzékelő rendszer helyett kipróbálnék nyomásérzékelést is, amit sokkal inkább el lehet rejteni az esztétika érdekében.

4. Képek

1. kép: az installáció tervrajza

2. kép: az installáció jelenlegi állapota, a MaiManó Ház Pixelszag című kiállításán

3. kép: a posztamens

5. Bibliográfia

Füzi Izabella - Török Ervin: Bevezetés az epikai szövegek és narratív film elemzésébe,

In: mimi.elte.hu {online}

<http://mmi.elte.hu/szabadbolcseszeti/mediatar/vir/tankonyv/intermedia/index.html>,
2012.11.01.

Nicolai Hartman: Esztétika. Budapest, Magyar Helikon, 1977.